

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologiae Speculativae Scholasticis Prælectionibus Et Exercitiis Accommodatae Libri IV

Haunold, Christoph

Ingolstadii, 1678

Contr. I. Quorum articulorum Fides sit necessaria necessitate medij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82733)

CAPVT VIII. DE NECESSITATE FIDEI AD SALVTEM.

CONTROVERSIA I.

Quorum articulorum Fides sit necessaria Neceſſitate Medij.

P Ripalda dividit Fidem in ſtriſtè & latè ſumptam. Striſtè dictam ait eſſe, quæ nitiſur auctoritate Dei revelantis, & de qua hæcenus omnis noſtra tractatio proceſſit. Fidem latè ſumptam ait poſſe vocari omnem ſupernaturalem Illuminationem, & hanc ait poſſe dari circa quodcunque objectum. Hoc poſito To. I. de Ente ſupernat. diſp. 20. fuſè conatus eſt oſtendere, quomodo defendi poſſet, ad ſalutem ſufficere fidem latè ſumptam, & deſectio aliquos ſine vlla fide ſtriſtè ſumptæ ſalvari. Quia tamen benè poterat ad vertere, ſententiam hanc eſſe contra ſenſum Theologorum, excepto Vega, qui ne quidem latè ſumptam fidem volebat eſſe neceſſariam, ideo non eſt auſus aliquid aſſertivè ſtatuerè. Ripaldam impugnavit Card. de Lugo, contra quem iterum ſe defendit ex inſtituto Ripalda hic ſect. 10. proteſtatus tamen ſemel iterumque, ſe cum alijs ſentire propter auctoritatem; ſpectatis tamen argumentis Theologicis oppoſitum probabile eſſe.

382. Dicendum eſt, nullum adultum juſtificari poſſe ſine actu Fidei ſtriſtè dicto. Probat ex S. Scriptura. ad Rom. 1. & ad Galat. 3. ſed clariffimè ad Galat. 11. vbi cum Paulus ſtatim ab initio capitis Fidem ſtriſtè dictam definiviſſet, quod ſit ſperandarum ſubſtantia rerum, argumentum non apparentium: pergit deinde eandem fidem commendare ex actis Patrum, ut Abel, Enoch, Noè, Abraham &c. vsque ad David ac prophetas. Ex quidem Enoch habuiſſe fidem actualem (quæ fuit omnium confeſſione fides ſtriſtè dicta) probat hoc ſyllogiſmo. Sine fide eſt impoſſibile placere Deo, aut accedere ad Deum: atqui Enoch placuit Deo, & ad Deum acceſſit per opera ſua meritoria &c. ergo habuit fidem: atqui Enoch habuit fidem ſtriſtè dictam: ergo de hac locutus eſt Paulus, quando dixit, impoſſibile eſſe, ſine fide placere Deo.

383. Confirmatur. Quia Concilium Tridentinum ſeſſ. 6. c. 6. agens de preparatione ad Juſtificationem ſic loquitur. *Disponuntur autem ad ipſam Juſtitiam, dum excitati divini gratiâ & adjuſti, ſcilicet ex auditu concipientes liberè moventur in Deum, credentes vera eſſe, quæ divinitus revelata &*

promiſſa ſunt &c. Ecce! fidem ſtriſtè ſumptam! De hac autem fide paulò poſt ſic loquitur. *De hac diſpoſitione ſcriptum eſt: accedentem ad Deum oportet credere &c.* ergo Tridentinum intelligi vult locum S. Pauli de fide ſtriſtè ſumpta.

384. Respondet Ripalda n. 158. varijs modis 1. S. Paulum ibi præſcindere à fide latè & ſtriſtè dicta, non enim loquitur tantum de fide, quæ ſit ultima diſpoſitio ad Juſtificationem, ſed de omni fide, quâ diſponimur ad quodcunque opus ſalutare: atqui non ad omne opus ſalutare requiri fidem ſtriſtam putat Ripalda ſe contra Lugonem eviciſſe diſp. præced. Nos autem infra oſtendemus eum nihil eviciſſe, & ideo hæc reſponſio non ſatisfacit.

385. Respondet 2. Poſſe S. Paulum intelligi de Fide ſtriſtè dicta in Re, vel in Voto. quapropter ſi quis ex illuminatione ſupernaturali circa bonitatem Dei (quæ in modo repræſentandi eſſet ſimilis cognitioni naturali) amaret Deum ſuper omnia, talis haberet fidem ſtriſtè dictam in voto, & ſic jam ſatisficeret aſſertioni S. Pauli, poſſetque talis juſtificari ſine fide ſtriſta in re habita.

Contra hoc urgebat Lugo, quia fides in voto non credit Deum eſſe, ſicut reſtitutionis votum non reſtituit. Huic tamen replica facile vidit Ripalda, quomodo occurrì poſſit: nam etiam votum Baptiſmi non Baptizat, & votum poenitentiae non conſtituit auriculariter, & tamen Teſtimonia Scripturæ de Baptiſmo & Confeſſione interpretamur de re vel voto.

386. Aliter ergo rejicio reſponſionem Ripaldæ. Ex illa enim ſequitur, omnium planè articulorum fidem eſſe ex æquo neceſſariam ad ſalutem atque eſt fides Dei remuneratoris, quod eſt contra S. Paulum, qui vtrique aliquid ſpeciale commendare voluit in Fide Dei Remuneratoris. Sequela probatur. quia ille amor juſtificans ſine Fide ſtriſtè ſumpta, quem ponit Ripalda, non magis eſſet voluntas credendi Deum remuneratorem, quàm quemvis alium articulum ſi proponeretur, cum omnes ſint hoc modo ſub præcepto.

387. Respondet 3. S. Paulum eſſe intelligendum de Juſtificatione prout regulariter ſolet contingere: nam univèrſum loquendo non eſt

Ecc 3

verum

verum etiam ex alio capite : tum quia (vt putat se alibi probasse) potest quis ex apprehensione solius Mysterij elicere actum meritorium : tum quia potest quis justificari quin fides stricta fuerit libera (vt etiam putat se probasse , sed nos vtrumque negamus) tum denique , quia Concilium Tridentinum præter fidem requirit etiam alias dispositiones , quæ tamen non semper , sed tantum regulariter interveniunt in Justificatione , vt , timorem penæ , spem veniæ &c. Sed contra est , quia Tridentinum postmodum intelligi vult S. Paulum de Fide , quando simpliciter & absolute pronuntiat , sine Fide esse impossibile placere Deo.

388. Obijci potest primò illud ad Rom. 2. *Non enim auditores legis iusti sunt apud Deum , sed factores legis iustificabuntur . cum enim gentes quæ legem non habent , naturaliter ea quæ legis sunt faciunt , ipsi sibi sunt lex , &c.* ergo S. Paulus agnovit , posse aliquem justificari sine cognitione Mysteriorum fidei per revelationem , & per solam cognitionem eorum quæ lumine naturali cognosci possunt. 2. Duplitter. Primò plurimi hunc locum intelligunt de operibus naturalibus , non quòd quis per illa iustificetur aut possit justificari , nec hoc voluit S. Paulus , sed solum , quòd Gentes non habentes legem scriptam , habeant tamen legem naturalem in cordibus , contra quam agentes peccant. 2. Respondent alij cum S. Augustino , Sermonem ibi esse de Gentibus ad fidem conversis , quæ naturaliter bene operabantur , sumendo rō Naturaliter non prout excludit fidem , sed prout excludit legem scriptam , quæ Iudæi tantopere gloriabantur.

389. Obijcies 2. Ergo aliquis apud Gentiles educatus , nec habens Evangelij prædicatorem , etiam si Legem Naturæ per cognitiones naturales servet , & nunquam mortaliter peccet , non poterit tamen salvari , ex defectu fidei , tanquam Medij necessarij. 2. per tradita lib. præced. de Gratia , talem Gentilem aliquandiu servan- tem legem naturæ , à Deo etiam extraordinario modo , si opus fuerit , adductum iri ad fidem , vt ibidem ostensum est.

390. Obijc. 3. Post secundam hominis elevationem , omnis amor Dei super omnia iustificat , & quoties talis datur , ille semper est supernaturalis , quia Deus non concurrat ad actum naturalem , quando circa illud ipsum objectum potest actus supernaturalis versari , conducent directè & vt meritum ad salutem. Atqui Gentilis potest etiam sine fide strictè dicta cognoscere Deum vt amabilem super omnia : ergo poterit illum etiam vt talem amare , & quidem actu supernaturali , procedente ex cognitione supernaturali , quamvis in modo representandi & tendendi essent actus simillimi illis , quos homo haberet in statu puræ naturæ. Hoc argumento P. Ripalda vehementer trahitur in oppositam sententiam.

391. Responderi potest duobus modis. Primò cum Card. de Lugo , qui fatetur n. 41. se ob-

jectionis difficultatem agnoscere , cui tamen respondendum non sit , ob allata Scripturarum Testimo- nia. Respondet ergo , defecto Naturæ homi- nam ex peccato originali adeo ad seipsam & pro- prium commodum conversam esse , vt licet pos- sic loquendo posset amare Deum super omnia ex cognitione Dei , prout naturaliter , & sine fide co- gnosci potest , moraliter tamen illum repeten- tandi modum non sufficere : ideo , inquit , dici solet , naturam insinuare quidem amorem Dei , non tamen perficere , quod satis apparet , considerando quàm parum tota philosophia & o- jus sectatores , seclusa fide , in hoc amore excellen- rint , & quomodo nullus illorum dilexerit Deum super omnia , in quo sensu dixit S. Augustinus Ep. 107. nos liberum arbitrium ad diligendum Deum primi peccati granditate perdidisse. Requirit ergo fides , proponens altiore modo amabilitatem Dei , & amoris vincula , quibus Deus ad se trahit & allicit magis , quàm commoda temporalia qu- cunque.

392. Responderi potest 2. Deum non os- sumplisse quemcunque actum amoris sui ad ius- ficando extra Sacramentum , sed amorem cum amamus Deum vt nostrum amicum , certissimè per totam aternitatem possidendum , nisi ab e- micitia recedamus : talis autem amor præsupponit fidem de beatitudine supernaturali , vt patet , nam lumine naturæ ea innoscere non possit. Hæc responsio magis infra declarabitur.

393. Replicabis. Saltem posset aliquis elicere actum attritionis , ex motivo honestatis prout naturaliter cognosci potest , & cum talis actus quoad substantiam supernaturali , suscipere Sacra- mentum & justificari. 2. Attritionem quæ Deo requiritur vt dispositio cum Sacramento , de- bere procedere ex Fide strictè dicta , quia debet esse conjuncta cum Spe indulgentiæ , vt habet Tri- dent. s. 14. c. 4. Spes autem veniæ supponit fidem de placabilitate Dei , cum naturali lumine non pos- sit Deus certò cognosci placabilis pro peccato natu- tali.

CONTROVERSIA II.

An sine Fide strictè dicta fiat aliquod opus Supernaturale & Meritorium.

394. **A**ffirmat Ripalda , conaturque in sua sententiam trahere omnes illos auctores qui in materia de Gratia tenent , opera Gentilium honesta procedere ex gratia Theologica , & per Christum , & aliquo modo conducere ad salutem , qui vnà cum Ripalda sunt omnino quadraginta , vnde conqueritur , quòd hanc suam sententiam Lugo dixerit singularem. Verum id jure dicit Lugo. Nam , vt fatetur ipse Ripalda , omnes il- li auctores negant illos Actus esse Entitativè Su- pernaturales. Nec verum est quòd opinatur Ri- palda , supernaturalitatem illorum actuum deduci ex eorundem doctrina de Gratia , non enim